Sprawozdanie z zadania na Przetwarzanie Równoległe Projekt 1

Sebastian Michoń 136770, Marcin Zatorski 136834

1 Wstęp

- 1. Sebastian Michoń 136770: grupa dziekańska L1
- 2. Marcin Zatorski 136834: grupa dziekańska L10
- 3. Wymagany termin oddania sprawozdania: 27.04.2020r.
- 4. Rzeczywisty termin oddania sprawozdania: 27.04.2020r.
- 5. Wersja I sprawozdania
- 6. Adresy mailowe: sebastian.michon@student.put.poznan.pl, marcin.r.zatorski@student.put.poznan.pl

2 Wykorzystywany system równoległy

- 1. Kompilator: gcc 7.5.0
- 2. System operacyjny: Ubuntu 18.04
- 3. Procesor Intel(R) Core(TM) i7-4790K CPU @ 4.00GHz 4 rdzenie, 2 wątki na 1 rdzeń: 8 procesorów logicznych i 4 fizyczne

4.

3 Używane oznaczenia

- 1. l, r oznaczają kolejno lewy i prawy koniec przedziału, w którym mają zostać wyznaczone liczby pierwsze.
- 2. **Domknięta część sita** to taka część elementów zrównoleglonego sita, w której liczby oznaczono jako pierwsze/złożone i do której nie zostanie dokonany zapis w trakcie wykonywania sita. W szczególności, aby wypełnić równolegle sito o rozmiarze n, jego część domknięta musi zawierać wszystkie liczby z przedziału <0; $|\sqrt{n}|>$.
- 3. **Otwarta część sita** to taka część elementów zrównoleglonego sita, w której liczby nadal mogą zostać odznaczone jako złożone.
- 4. W kodach jeśli res[i]==1 to i jest liczbą złożoną.

4 Użyte kody

1. 01_erasto_single.cpp - Kod sekwencyjny, standardowe sito erastotenesa działające w O(r*loglog(r)), z podwójną optymalizacją: do odznaczania liczb używane są tylko liczby pierwsze (np. nie używam 6, aby odznaczyć 36, 42.. etc., ponieważ te zostały już odznaczone przez każdy pierwszy dzielnik 6 - czyli 2 i 3), ponadto odsiew rozpoczyna się od kwadratu danej liczby - jest to poprawne, ponieważ jeśli liczba x nie jest pierwsza to jej najniższy dzielnik d>1 spełnia $d\leq \sqrt{x}$.

```
for (i=2;i*i<=n;i++){
   if (res[i]==0) {
      for (j=i*i;j<=n;j+=i) res[j]=1;
   }
}</pre>
```

Listing 1: Sito Erastotenesa

Celem kodu jest jedynie pokazanie koncepcji; nie zachodzi wyścig ani nie ma synchronizacji, ponieważ jest jeden wątek.

2. 02_most_primitive.cpp - Kod sekwencyjny, który szuka dzielnika d liczby x pośród liczb mniejszych równych jej pierwiastkowi: $d \leq x$. Rozwiązanie to dizała w złożoności $O((r-l)*\sqrt{r})$. Sprawdzałem podzielność także dla liczb, które nie są pierwsze, aby nie używać żadnych tablic poza tablicą znalezionych liczb pierwszych - celem jest pokazanie kodu wykorzystującego w jak najmniejszym stopniu tablice, co za tym idzie mającego niewielkie narzuty związane z dostępem do pamięci.

```
for (i=2;i<=n;i++){
    for (j=2;j*j<=i;j++){
        if (i%j==0) {
            res[i]=1;
            break;
        }
    }
}</pre>
```

Listing 2: Rozwiązanie pierwiastkowe

3. 03_erasto_functional_static_schedule.cpp - kod równoległy, koncepcja sita, podejście funkcyjne. Funkcja najpierw wyznacza rekursywnie wszystkie liczby pierwsze $p \leq \sqrt{n}$, gdzie n to docelowy rozmiar sita, następnie sama poszukuje liczb pierwszych $p \leq n$. Kluczowa część algorytmu wygląda tak:

```
#pragma omp parallel for
for (i=0;i<=sq;i++){
    if (res[i]==1) continue;
    int sv=sq+1;
    int j=sv-sv%i+((sv%i==0)?0:i);
    for (j=min(i*i, j); j<=n; j+=i) res[j]=1;
}</pre>
```

Listing 3: Sito funkcyjne ze static schedulingiem

Gdzie sq oznacza $\lfloor (\sqrt{n}) \rfloor$, a sv to najmniejsza liczba większa równa sq+1 i i^2 podzielna przez i. Własności tego kodu:

- (a) Dyrektywa powyżej tworzy zbiór wątków, którym przydziela w przybliżeniu równy podzbiór części domkniętej sita; co istotne, przy tak sformułowanym kodzie wątek będzie wykonywał kolejne iteracje na przykład 1. wątek może wykonać je dla i=2, 3, 5, 7, a 2. wątek dla 11, 13, 17, 19. Jest to nieefektywne, ponieważ procesy dostaną taką samą ilość liczb, którymi będą odsiewać liczby z otwartej części sita, a proces, który dostanie najmniejsze liczby wykona najwięcej operacji: w powyższym przypadku, 1. wątek wykona nieco mniej niż $\frac{n}{2} + \frac{n}{3} + \frac{n}{5} + \frac{n}{7}$ operacji oznaczenia liczby (gdzie n to rozmiar sita "nieco mniej" wynika z tego, że nie odznaczam liczb $x < \sqrt{n}$), a 2. wątek $\frac{n}{11} + \frac{n}{13} + \frac{n}{17} + \frac{n}{19}$ czyli dużo mniej.
- (b) Nie zachodzi wyścig (rozumiany jako zależność działania programu od kolejności wykonywania wątków), ponieważ wątki modyfikują tylko część tablicy, która nie jest używana do znajdowania liczb pierwszych, ponadto jeśli zmieniam wartość jakiegoś elementu tablicy, w której zaznaczam liczby pierwsze, to mogę tylko oznaczyć liczbę jako złożoną; co za tym idzie, jeśli liczba zostanie oznaczona przez kilka wątków jako liczba złożona, to niezależnie od tego, który z nich oznaczy ją jako pierwszy, który później nie zajdzie wyścig. Nie zmieniam w pętli żadnej zmiennej globalnej poza tablicą pierwszości.
- (c) Synchronizacja zachodzi tylko na końcu pętli for, nie powinna mieć istotnego wpływu na czas obliczeń wywołania rekursywne wykonają się relatywnie szybko, bo suma rozmiarów sit, które będą w nich wypełniane jest nie większa niż $2*\sqrt{n}$ można to pokazać przez $\sqrt[2]{n} + \sqrt[4]{n} + ... + k \le \sqrt{n} + \frac{\sqrt{n}}{2} + \frac{\sqrt{n}}{4} + ... + \frac{\sqrt{n}}{2^{\lfloor \log_2(n) \rfloor}} \le 2*\sqrt{n}$, gdzie $k \le 4$ warunek początkowy rekursji, zaś czas wykonania całego sita i tak jest ograniczony przez czas wykonania najwolniejszego procesu w pierwszym wywołaniu funcji (nierekursywnym).
- (d) False sharing może zajść, gdy aktualizuję liczbę znajdującą się w cache po modyfikacji przez inny wątek. Taka sytuacja może zajść przez cały czas działania sita, ponieważ wszystkie wątki mogą aktualizować całą tablicę pierwszości; także w szczególnym przypadku, gdy sprawdzam pod kątem pierwszości liczbę x z części domkniętej sita, razem z nią ściągając do cache fragment części otwartej sita, ponieważ $|x \lfloor \sqrt{n} \rfloor| < 64$ (64 bajty to rozmiar linii pamięci, a rozmiar typu bool to 1 bajt). Może on jednak zajść nie więcej niż $64 * log_2(n)$ razy, bo $log_2(n)$ $log_2(n)$.
- 4. 04_erasto_functional_handmade_scheduling.cpp kod równoległy, koncepcja sita, podejście funkcyjne. Kod jest analogiczny do poprzedniego, ale iteracje są ręcznie przypisywane do każdego wątku Najpierw wyliczam sumę $sum = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7} + \dots + \frac{1}{np}$, gdzie np to najwyższa liczba pierwsza $np \leq \sqrt{n}$ i średnią liczbę operacji zmniejszoną n-krotnie, które mają być wykonywane przez proces: $partsum = \frac{sum}{proc}$, gdize proc to liczba procesów. Następnie każdemu procesowi przydzielam w osobnej tablicy liczby pierwsze, którymi będzie skreślał elementy tablicy w ten sposób, że:
 - (a) *i*-ty proces dostanie *i*-tą liczbę pierwszą
 - (b) następnie proces będzie dobierał sobie nieprzydzielone liczby pierwsze począwszy od np do momentu, w którym jego szacowana liczba operacji nie przekroczy psum

Kod odpowiadający za przydział liczb pierwszych do tablicy procesu:

```
for (i=0;i<=sq;i++){
    if (res[i]==0) summa+=1.0/i;
}

part=summa/proc;

int beg=0, end=sq;
double partsum=0;
for (i=0;i<pre>proc;i++){
    ij[i]=0;
```

```
partsum = 0;
33
       for (j=beg;j\leq end;j++){
34
         if (res[j]==0) {
35
            squarez[i][ij[i]]=j, partsum+=1.0/j, ij[i]++;
36
            break;
37
         }
38
       }
39
       beg=j+1;
40
       if (partsum < part) {</pre>
41
         for (j=end; j>=beg; j--){}
42
            if (res[j]==0) {
43
              squarez[i][ij[i]]=j, partsum+=1.0/j, ij[i]++;
44
45
            if (partsum>=part) break;
46
         end=j-1;
48
       }
49
    }
50
```

Listing 4: Ręczny scheduling sita funkcyjnego

Dzięki powyższemu rozwiążę problem przedstawiony w części (a) poprzedniego rozwiązania - procesy będą względnie równo dzielić się pracą bez dodatkowego narzutu związanego z synchronizacją, przy czym procesy, które wezmą najniższe liczby pierwsze (2, 3, czasem 5) nadal wykonałyby największą pracę, ponieważ dla $n < 500000000 \land proc = 8$ nadal zachodzi $\frac{1}{2} \ge psum$) - Analogicznie dla 3. Problemem z tą heurystyką jest nieuwzględnienie cache missów: odznaczanie liczb złożonych za pomocą liczby 2 będzie miało dużo rzadziej cache missa niż odznacznie liczb złożonych za pomocą za pomocą liczby 8387. Pozostałe części rozwiązania - (b), (c), (d) są identyczne dla tego kodu.

5. 05_erasto_functional_dynamic_schedule.cpp - działa tak jak kod (3), ale używa innej dyrektywy:

```
#pragma omp parallel for schedule(dynamic)
for (i=0;i<=sq;i++){
   if (res[i]==1) continue;
   for (int j=i*i; j<=n; j+=i) res[j]=1;
}</pre>
```

Listing 5: Sito funkcyjne z dynamic schedulingiem

Dzięki zmianie dyrektywy na schedule(dynamic) wątek po zakończeniu swojej pracy wykonuje część (blok) pracy innego wątku zamiast niego - dzięki temu wątki będą się dzieliły równo pracą, natomiast w porównaniu z kodem (3) dojdzie narzut związany z koniecznością synchronizacji wątków. Rozwiązanie zadania (3) używało domyślnej klauzuli schedule(static).

6. 07_erasto_domain.cpp - kod równoległy, koncepcja sita, podejście domenowe. Każdy wątek, znając swój numer, używając całej tablicy pierwszości do \sqrt{n} włącznie oznacza wszystkie liczby podzielne przez daną liczbę pierwszą większe niż \sqrt{n} , które należą do przedziału unikalnego dla danego procesu, wyznaczonego za pomocą jego numeru.

```
#pragma omp parallel
{
    int left=(n/thr)*omp_get_thread_num(), i, j, based_left;
    int right=left+n/thr-1;
    if (omp_get_thread_num()==thr-1) right=n;
    if (left<=sq) left=sq+1;</pre>
```

```
for (i=0;i<=sq;i++){
    if (res[i]==0){
        based_left=left-left%i+((left%i==0)?0:i);
        for (j=based_left;j<=right;j+=i) res[j]=1;
    }
    }
}
</pre>
```

Listing 6: Sito funkcyjne z dynamic schedulingiem

Kod ten ma 3 zasadnicze różnice w porównaniu z kodem (3) w kontekście wspólbieżności:

- (a) Dyrektywa tworzy wątki, które podzielą się nieomal równomiernie pracą ponieważ każdy wątek musi użyć każdej liczby pierwszej z części domkniętej sita do oznaczenia przedziału z części otwartej sita o wielkości (prawie) równej dla każdego wątku.
- (b) False sharing zachodzi w szczególnym przypadku, gdy sprawdzam pod kątem pierwszości liczbę x albo ją odnaczam jako złożoną, razem z nią ściągając do cache liczbę y w części otwartej używanej przez inny wątek, która może się zmieniać, ponieważ |x-y|<64 (64 bajty to rozmiar linii pamięci, a rozmiar typu bool na systemie, na którym zaszło testowanie to 1 bajt). Może on jednak zajść nie więcej niż $(8+1)*64*log_2(n)$ razy, bo $log_2(n)$ a liczba wątków to co najwyżej 8, dodatkowe +1 wynika z wątku używającego podciągu obok tablicy z części domkniętej sita jest to liczba o kilka rzędów wielkości mniejsza niż n, zatem (co pokaże później VTune profiler) false sharing nie będzie istotnie wpływał na czas przetwarzania.
- (c) Wątki będą modyfikowały współdzielone L2 i L3 cache co za tym idzie, często będą zachodziły cache-missy, ponieważ L2 i L3 cache będą często zmieniały dane w praktyce każdy wątek będzie modyfikował zupełnie inne części tablicy, które będą stale się zmieniać (inaczej niż np. w przypadku, w którym 1 wątek modyfikuje co 2. element tablicy).
- 7. 08_sqrt_functional.cpp kod równoległy, koncepcja dzielenia, podejście funkcyjne. Każdy wątek znając swój numer wyznacza 2 liczby: left i right, oznaczające przedział, z którego będę brał liczbę x i sprawdzał jej podzielność przez jakąkolwiek liczbę $y \leq \sqrt{x}$

```
int sq=floor(sqrt(n)), vv;
73
    vv = (sq-2)/thr;
74
     omp_set_num_threads(thr);
    #pragma omp parallel
76
77
       int wisdom=omp_get_thread_num(), j, i;
78
       int v1=2+vv*wisdom, v2=2+vv*(wisdom+1)-1;
79
       if (wisdom == thr -1) v2=sq;
80
81
       for (i=2; i \le n; i++){
82
         for (j=v1; j*j \le i \&\& j \le v2; j++){}
            if (i\%j==0) {
84
            res[i]=1;
85
            break;
86
         }
87
       }
88
    }
89
90
```

Listing 7: Sito funkcyjne z dynamic schedulingiem

Własności tego kodu:

- (a) Wszystkie wątki dostaną względnie równy zbiór liczb pierwszych do sprawdzenia to wynika ze sposobu wyznaczenia lewego i prawego końca przedziału
- (b) W kodzie tym nie zachodzą wyścigi, bo wyznaczanie dzielnika w 1 wątku i ewentualne oznaczenie liczby jako złożona jest niezależne od działania innych wątków.
- (c) Jedyna synchronizacja zajdzie na końcu pętli for.
- (d) False sharing może zajść dla całej tablicy liczb pierwszych, ponieważ wątki ją modyfikują niezależnie od siebie.

Fundamentalnym problemem algorytmu jest nonsensowny algorytm - każda liczba jest dzielona przez liczby do pierwiastka z niej niezależnie od tego, czy znalazłem jej dzielnik w innym wątku. To zapewnia mniejszy narzut związany z synchronizacją, jednocześnie generując problemy związane z nieefektywnością.

8. 09_sqrt_domain.cpp - kod równoległy, koncepcja dzielenia, podejście domenowe. Każdy wątek używa liczb $y \leq \sqrt{n}$ do odznaczania własnego podzbioru N wyznaczanego przez dyrektywę #pragma omp parallel for

```
#pragma omp parallel for
     for (i=2; i \le n; i++){
92
        for (int j=2; j*j <= i; j++) {
93
           if (i\%j==0) {
94
             res[i]=1;
95
             break;
96
          }
97
        }
98
     }
99
100
```

Listing 8: Sito funkcyjne z dynamic schedulingiem

Własności tego kodu:

- (a) Wszystkie wątki dostaną względnie równy podzbiór zbioru liczb do sprawdzenia o podobnym rozkładzie najniższych dzielników.
- (b) W kodzie tym nie zachodzą wyścigi, ponieważ każdy wątek szuka dzielników innych liczb (i ewentualnie oznacza je jako pierwsze jest to jedyna modyfikacja współdzielonej zmiennej przez wątek).
- (c) Jedyna synchronizacja zajdzie na końcu pętli for.
- (d) False sharing może zachodzić tylko na stykach podzbiorów zbioru otwartego modyfikowanych przez 2 wątki.

5 Wprowadzenie do rezultatów pomiarów

1.

- 2. VTune Profiler używa licznika zdarzeń sprzętowych do zdobycia informacji na temat przetwarzania, po czym (po przetwarzaniu) łączy te informacje w metryki np. CPI. Metryki, które zostały użyte w tym sprawozdaniu, to:
 - (a) Clockticks Liczba cykli procesora w trakcie przetwarzania
 - (b) Instructions retired liczba instrukcji, które zostały w pełni wykonane
 - (c) Retiring procent wydanych mikroinstrukcji, które zostały wykonane

- (d) Front-end bound ile procent mikroinstrukcji nie zostało wykonane przez ograniczenie części wejściowej procesora, albo inaczej: jak często back-end mógł przyjąć jakąś instrukcję, ale nie otrzymał jej od front-endu. Front-end odpowiada za przyniesienie instrukcjim (fetch), zdekodowanie jej i przekazanie do back-endu.
- (e) Back-end bound ile procent mikroinstrukcji nie zostało wykonane przez ograniczenie części wyjściowej procesora, albo incaczej: jak często back-end nie przyjmuje instrukcji od front-endu, ponieważ nie ma zasobów na ich przetworzenie. Składają się na to: Core Bound i Memory bound.
- (f) Memory bound ile procent mikroinstrukcji mogło nie zostać wykonane przez zapotrzebowanie na załadowanie albo składowanie instrukcji - czyli narzut związany z dostępem do pamięci, której albo nie ma w cache, albo jest zabrudzona.
- (g) Core bound ile procent mikroinstrukcji mogło nie zostać wykonane przez ograniczenia inne miż te związane z pamięcią między innymi dzielenie.
- (h) Effective physical core utilization ile procent fizycznych rdzeni średnio było używanych w trakcie przetwarzania.

6 Tablica wynków: kody od Pi2 do Pi6 w 3 wersjach

name	LR	H	Elapsed	Ticks	IR	R	FEB	BEB	MB	CB	L1	L2	L3	DRAMB	DTLBB
03 _efss	2		5.414	22824000000	5580000000	4.9	0.2	94.7	78.3	16.4	17.7	0.0	0.0	9.7	31.2
$03_{\rm efss}$	2	2	5.269	26144000000	5584000000	5.7	0.2	93.8	0.92	17.9	15.1	1.8	11.8	0.0	9.98
03 efss	2	4	5.247	32372000000	5640000000	3.3	0.2	96.5	80.2	16.3	13.5	0.0	0.0	12.6	38.5
03 efss	2	∞	5.031	35176000000	5612000000	3.1	0.3	9.96	79.9	16.7	17.0	0.3	0.0	10.6	42.7
03_efss	2	-	2.516	10668000000	27600000000	6.3	0.2	93.1	75.2	17.9	21.4	0.4	0.0	4.2	24.6
03 _efss	2	2	2.438	12168000000	27600000000	5.3	0.3	94.3	8.77	16.4	22.4	0.2	0.0	4.9	25.2
03 efss	2	4	2.385	14944000000	2784000000	2.9	0.2	6.96	81.3	15.6	18.8	1.0	0.0	3.2	38.2
03 efss	2	∞	2.386	16844000000	2808000000	10.6	9.0	88.8	70.1	18.8	35.9	0.0	0.0	10.8	81.6
03 efss	250000000	-	5.258	223000000000	5572000000	5.2	0.2	94.5	77.4	17.1	21.7	9.0	0.0	6.2	29.9
03 efss	250000000	2	5.165	25692000000	5584000000	5.8	0.2	93.7	76.5	17.2	18.1	0.5	0.0	8.9	35.0
$03_{\rm efss}$	250000000	4	5.044	32128000000	5628000000	5.0	0.2	94.1	77.1	17.0	14.6	0.2	0.0	10.6	38.8
03 efss	250000000	∞	5.027	37848000000	5616000000	2.7	0.4	8.96	7.62	17.1	5.4	0.0	0.0	22.6	45.8
04_efhs	2	П	10.012	42496000000	10624000000	5.4	0.2	94.3	77.7	16.6	18.8	0.0	0.0	9.4	28.5
04 efhs	2	2	9.617	55084000000	10792000000	3.8	0.2	95.7	78.1	17.6	6.9	0.2	0.0	21.2	36.2
04 efhs	2	4	8.146	96656000000	11224000000	2.5	0.3	6.96	79.1	17.8	13.5	0.0	14.5	0.0	37.1
04 _efhs	2	∞	8.418	129232000000	10904000000	1.6	0.7	97.5	8.62	17.7	0.0	1.0	3.6	23.9	38.8
04 efhs	2	-	4.688	19780000000	5240000000	6.1	0.3	93.0	76.1	16.8	20.1	0.0	0.0	7.0	26.2
04_efhs	2	2	4.323	25268000000	5324000000	6.2	0.3	93.2	75.5	17.7	14.6	0.0	0.0	13.2	34.2
04 efhs	2	4	3.914	47232000000	5520000000	3.8	0.4	95.4	77.5	17.9	11.6	1.2	0.0	13.2	33.1
04 efhs	2	∞	3.733	55232000000	5416000000	2.2	0.4	97.4	78.9	18.5	14.6	0.3	0.0	12.4	35.0
04 _efhs	250000000	-	10.032	42568000000	10624000000	5.3	0.3	94.3	78.1	16.1	18.3	0.0	8.6	0.0	28.3
04 efhs	250000000	2	9.703	55264000000	10788000000	3.9	0.3	92.6	78.4	17.3	4.8	0.2	23.1	0.0	36.4
04 efhs	250000000	4	8.097	000000008296	11200000000	2.7	0.4	6.96	9.62	17.2	15.7	0.1	0.0	13.4	38.5
04 _efhs	250000000	∞	8.392	1319160000000	10904000000	2.0	9.0	97.3	79.4	17.9	0.0	8.0	0.0	28.3	39.2
05_{-} efds	2	П	3.208	51560000000	6124000000	3.4	0.5	95.7	77.7	18.0	9.9	0.0	0.0	20.0	35.9
05_efds	2	2	3.267	526960000000	0000000809	3.3	0.5	95.7	77.6	18.1	6.3	0.0	0.0	21.0	42.2
05_efds	2	4	3.266	52584000000	61360000000	3.5	0.5	95.6	77.5	18.0	6.3	0.0	0.0	21.1	45.4
$05_{ m efds}$	2	∞	3.599	27576000000	6120000000	3.1	0.5	95.9	7.77	18.2	10.4	0.0	17.3	0.0	39.8
05_{-} efds	2	-	1.504	23936000000	3008000000	6.2	0.4	92.7	75.6	17.1	20.6	1.2	0.0	5.4	36.7
05_{-} efds	2	2	1.689	26864000000	3008000000	5.0	0.3	93.7	75.3	18.4	21.7	0.5	0.0	3.1	23.4
05_{-} efds	2	4	1.451	23396000000	2996000000	6.3	0.2	92.7	75.0	17.7	21.6	0.0	0.0	3.2	40.6
05_{-} efds	2	∞	1.499	24136000000	3008000000	6.4	0.5	92.4	72.7	19.7	22.7	0.3	0.0	7.1	38.5
$05_{ m efds}$	250000000	П	3.291	52884000000	61000000000	3.3	0.3	0.96	7.77	18.3	21.4	0.1	0.0	5.1	40.4
05_{-} efds	250000000	2	3.768	60604000000	6128000000	3.4	0.4	0.96	77.8	18.3	13.6	2.7	0.0	10.8	33.3
05_{-} efds	250000000	4	3.381	236000000000	6112000000	3.6	9.0	95.4	76.5	18.9	9.7	2.8	21.6	0.0	41.9
05 efds	250000000	∞	3.254	52336000000	61000000000	3.4	0.5	95.9	77.8	18.1	8.6	0.0	0.0	19.3	39.8

gdzie Czas użycia procesorów jest sumaryczny, a Przysp. równoległego względem sekwencyjnego.	to skrót od przyspieszenia	ı kodu